

**OTEVŘÍ
OČI**

Jan Žák

OTEVŘI OČI

Jan Žák

O TEVŘI OČI

Slovo je dar i zbraň...

Výbor z díla.

OTEVŘI OČI

Jan Žák

Text © 2021, Ing. Jan Žák

Grafická úprava a sazba © 2021, Lukáš Vik

Obálka © 2021, Jiří Nosek: [Nakladatelství Klika](#),

1. vydání © 2021, [Lukáš Vik – E-knihy hned](#)

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-320-6 (ePub)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-321-3 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

[WordPress webdesignér Lukáš Vik](#)

Na začátek

„Co tím chtěl básník říci?“ - to je obligátní kantorská otázka češtinářů při literárních rozborech básní klasiků. Je to tím, že většina poezie v řeči vázané je psaná vzletnou češtinou, mnohdy v alegorickém pojetí, takže čtenář musí někdy opravdu hodně přemýšlet, co chtěl básník říci. V této knížce jsou verše stavěny spíše jako poetické vyprávění skutečnosti, myšlenka je čtenáři sdělována naprosto jasně, verše jsou natolik vypovídající, že jejich vysvětlování je zbytečné.

Český jazyk je skvost, jeho slova jsou perly, které ve světě nemají obdoby. Vyjadřovací schopnost naší nádherné řeči záleží na tom, v jakém literárním útvaru jsou věty použity. Próza je základ, ale význam slova je umocněný v poezii, a ještě více v písních. Jenže současný trend tvorby písniček degraduje na mnohdy nic neříkající sled slov, čímž posluchače upoutá pouze rytmus a melodie, takže lze říci, že větší vypovídací schopnost dnes určitě mají básně. Rozdílly jsou samozřejmě i v poezii mezi básní, eposem, baladou, básničkou, nebo pouhou říkankou, záleží na tom, koho chce tvůrce veršů oslovit. Obyčejná básnička k narozeninám udělá jubilantovi možná větší radost než lahev sektu. Alkohol se vypije, ale verše mají hodnotu trvalou.

V této knížce je sto dvacet sedm básní a básniček. Nejsou to žádná světoborná díla, ale svým rytmem

a možná i obsahem alespoň některá určitě osloví řadu čtenářů, kterým tyto prosté verše třeba otevřou oči před událostmi, o kterých ani nepřemýšleli. Nejde přece pouze o libozvučnost veršů, ale hlavně o jejich obsah, učit se můžeme ze satirického veršování Karla Havlíčka Borovského. V mé již dříve vydané knížce *Rýmy a glosy* a v příležitostných přáních je dalších devadesát básniček, které však jsou příliš osobní, protože byly věnované životním výročím konkrétních oslavenců a do tohoto výběru z díla by se nehodily.

Tato knížka má dvě části: 1. část obsahuje padesát pět básní jako výběr z díla z mé literární tvorby do roku 2019. Dlužno říci, že byly už publikovány v knížce *Rýmy a glosy* nebo *Kontrasty*, ale ve výběru z díla je jejich přítomnost opodstatněná, a lze také předpokládat, že čtenář tyto knížky nečetl třeba proto, že *Kontrasty* jsou vydané pouze jako elektronická knížka. V 2. části je sedmdesát dva zcela nových veršovaných momentek, napsaných v roce 2020 a později.

Nepochybuji o tom, že některé básně se někomu nebudou líbit. Ono totiž dávat za pravdu třeba satirickým úvahám o dnešním politickém dění se naší současné politické garnituře jaksi nehodí.

V neposlední řadě lze zdůraznit význam veršů, vypovídajících o současném způsobu života. To zhodnotí až budoucnost, protože každý záznam z minulosti má cenu zlata, ať je to zápis v kronice či nápis na vrata.

Autor

ČÁST PRVNÍ

Otevři oči

Otevři oči, ať VIDÍŠ,
jak slunce svítí na vše kolem tebe,
jak modré dokáže být nebe,
jak skály tady stojí celé věky,
jak čirá voda plní vodní toky.

Otevři oči, ať POZNÁŠ,
kdo zlý je a kdo je ještě horší,
kdo se jen oklepe a kdo má kůži hroší,
kdo lásku horoucí ti vyzná a za chvíli tě stěží pozná,
kdo nutně potřebuje pomoc a kdo nemá žádnou
nemoc.

Otevři oči, ať NEZMEŠKÁŠ
svůj vlak, co ujíždí ti ztřeštěně,
svou šanci, a neříkej si ještě ne,
svou příležitost, co nastane jen jednou do roka,
svou lásku, která dlouho nečeká a která z tebe dělá
člověka.

Otevři oči, ať CHYTÍŠ
svůj osud pevně za pačesy,
to dění, co přinese ti lepší časy,
tu holubici štěstí v letu, co přiblíží tě všemu světu,
ten správný trend stylu životního a nezříkej se toho
posledního.

Otevři oči, ať ROZPOZNÁŠ,
kdo rád tě má, a kdo to jenom hraje
a nabízí ti poznat cizí kraje,
komu je tvá dobrá rada drahá
a kdo z tebe pouze rozum tahá,
kdo politiku jenom pro peníze dělá
a směje se mu republika celá,
kdo z migrantů náš azyl měl by mít,
a který naopak tvůj život chce ti vzít.

Otevři oči, ať ROZLIŠÍŠ,
co být má, a co být musí,
protože osud někdy
ošálit tě zkusí.

Člověče, postůj

Člověče, postůj a přemýšlej,
po čem ty vlastně toužíš,
o co se ze všech sil snažíš
a komu svým životem sloužíš.

Postůj a přemýšlej,
jestli máš někoho rád,
komu bys snesl modré z nebe,
a jestli má vůbec někdo rád tebe.

Pochop,
že život je příliš krátký
a všechny světové zmatky
pochází z boje o moc a statky.

Můžeš
být bohatý jako král
a poznáš, že osud si s tebou hrál,
na cestu poslední jen rubáš ti dal.

Mít pro co žít

Kdyby svět celý u nohou ti ležel,
kdyby tvé srdce nepoznalo žal,
kdyby tvá krása slunce zastínila,
kdyby tvůj život snu se podobal,
kdyby jak v ráji dvě stě let jsi žil
a nebyl nikdo, kdo by o tě stál,
pak nejsi nic!

Jsi řeka bez vody a slunce bez jasu,
jsi píseň bez tónu a pole bez klasu,
jsi oheň bez tepla a čelo bez vrásky,
jsi člověk bez lásky!

Moje hvězdička

Za oknem leží tma jak okov na víčkách.
Chce se mi křičet a nemám slova,
chce se mi utíkat a nemám kam,
mám jenom hvězdy ve výškách.

Ta jedna jediná září jak slunce,
ta jedna jediná pro mě jen svítí,
s tou jednou jedinou běhat chci po lukách,
té jedné jediné trhat chci kvítí.

Za oknem bledne noc a hvězdy vadnou,
za chvíli nevidíš už hvězdu žádnou,
jenom ta jediná hned vedle měsíce
nahradí všechny ty hvězdné tisíce.

To je ta hvězdička tvoje a moje,
to je ten svědek všech našich cest,
spolu s ní tebe chci, lásko moje,
spolu s ní tebe chci za ruku vést.

Zamyšlení

Jsou chvíle, co sítím života se zdají,
ne pro ty, kteří umírají,
ale pro ty živé.

Proč každý má cíl svůj a pořád jen spěchá
a přitom ostatní nechá
stát, čekat, padat?

Jen příroda, věčná a moudrá nikdy nespěchá,
snad ve všem přetrumfne člověka
a učí ho žít.

Kdo žije, ten miluje, pomáhá, dává a věří,
ten metrem života hodnoty lidské měří,
ostatní živoří.

Vždyť každý z nás má svůj sen, touhu i vrásky
a každý máme své tajné lásky,
co hřejí i pálí.

Je slepý, kdo jenom ve stacích štěstí vidí,
sám sebe o dary života šidí
a váhá.

Je moudrý, kdo život opravdu prožívá,
kdo srdce štěstím prochvívá,
je člověkem.

Náhoda

Náhodou jsem se narodil,
náhodou tedy žiji,
náhoda je mým osudem,
a tak si ruce myji.

Nemohu za své rodiče,
kteří mi život dali,
nemohu za své kantory,
sotva mou budoucnost znali.

Náhodou zažil jsem válku,
náhodou dočkal se míru.
Zůstalo ve mně jediné
mít v žití pevnou víru.

Náhoda svedla mě s dívkou,
náhodou jsem se jí líbil,
nakonec jsem jí na věky
lásku a věrnost slíbil.

Potom to náhoda nebyla,
když jsme se rádi měli,
láskou, prací a nadšením
svět jsme předělat chtěli.

Pak jsem se náhodou dozvěděl,
že už mě nemá ráda,
to když jsem náhodou podcenil
přítulnost kamaráda.

Náhodou potkal jsem jinou
náhodně spřízněnou duši,

docela brzy jsem poznal,
že nám to náhodou sluší.

Náhoda tomu chtěla,
že spolu děti máme,
věřím, že ten svět nakonec
přece jen předěláme.

Stáří

Zastavte čas – to volání je marné,
tak jaké počínání zdá se zdárné?

Rozhodně nemá cenu naříkat,
že život začal rychleji utíkat.

Je třeba naučit se míti radost
i z toho, že přežili jsme mladost.

Vždyť stáří také benefity skýtá
a to i teď, kdy celým světem zmítá
strach z války, násilí a chudoby,
nenávist, která nemá obdoby.

My staří máme důvod se radovat,
že vzpomínky krásné můžeme si zachovat
na známé, kamarády a přátele,
se kterými ubíhal život vesele.

Vzpomínky měly by pro nás být lékem
na stres a nemoci, co přišly s věkem.

Hlavní věc přece je, že jsme živi,
už jen to vědomí dělá divy.

Ke špatné náladě důvod vlastně nemáme,
takže to stáří snad nějak přečkáme.

Nebud' sám

Nejhorší snad je býti sám, opuštěn jak hruška v poli,
vždyť jen ta myšlenka hrozná je, vždyť jen ta myšlenka
bolí.

Co má ze samoty poustevník, i kdyby žil jako
král?

Musí ho tížit svědomí, od života že jenom
bral.

Když osud náhle udeří, kdo se s ním do boje dá?
Jenom ten, kdo si uvěří, jenom ten, kdo vůli má.

Co dává sílu rybáři, když se na moři ztratí?
Určitě myšlenka na děti, že se k nim zas
brzy vrátí.

Co dává odvahu vojákům, kteří brání svou zem?
Určitě vůle zvítězit, svobodu dát lidem všem.

Tak jako rybář na moři, tak jako voják v poli
měj vůli, sílu, odvahu a také lásku svoji.

Jen láska dělá člověka, jen láska dává cit,
mít lásku, radost a vůli svou znamená poklady mít.

Má cenu nežít pro nikoho? Má cenu pro nic
nežít?

Je přece krásné milovat! Je přece krásné
věřit!